

danne Argumenter, kan man let finde en hel Mængde. Til Svende og sidst vil jeg sige, at een Ting glædede mig, og det er, at der dog er een Lov, som det ærede Medlem vil være med til at anbefale. Vi have jo tidligere hørt, at det ærede Medlem ikke vilde have nogen Lov gjen-nemført i Nar; men jeg kan dog sjonne, at, naar det angaar Ribe, vil han nok være med dertil. Som sagt, jeg vil slutte med at sige, at jeg, efter at have hørt det ærede Medlems Argu-menter, er bleven noget betænkelig ved at stemme for Lovforslaget, medens jeg, hvis han ikke havde sagt et Ord, vilde have stemt derfor.

Berg: Ja, jeg tror nu gjerne, at det ærede Medlem har Ret i, at Ribe Kjøbstad er uheldig stillet. Det gaar saaledes med endel mindre Kjøbstæder, der ikke ere tagne med i Betragtning ved Udvillingen af vore Kommunikationsmidler, og jeg tror, det er et Spørgsmaal, der over-hovedet fortjener Overveelse, hvad man kan gjøre for paa billig Vis at høde noget paa denne Uret, eller hvad man skal kalde det, Mangel paa Sen-syntagen til saadanne Byer, som have lidt ved Foranstaltninger fra Lovgivningsmagts Side. Der kan nævnes flere Exempler derpaa omkring i Landet, og jeg sjonner ikke rettere, end at Rigs-dagen ogsaa ved enkelte mindre Leiligheder har været villig til at tænke noget derpaa. Har det været en Spjøbstad, har man gjerne hjulpet den ved et Gavneanlæg lidt udover det Sædvanlige for at høde lidt derpaa og paa forskjellige andre Maader. Men det forekommer mig just ikke, at Salousten fra Ribe burde have den Karakter, at den skulde chitanere Ribe. Ribe og Ribe ligge jo dog saa langt fra hinanden, at de ikke have nogen særlig Grund til Ekinsyge. Den ene kan jo trives aldeles frit efter Omstændighederne uden at generes af den anden, og skulde det have nogen Betydning for Ribe, hvad vi gjøre for Ribe, maa det snarere være denne, at man maaffe en anden Gang kunde tænke lidt venlig paa Ribe, naar man har hjulpet Ribe. Jeg vil altsaa ad-vare det ærede Medlem mod at gjøre sig til Lolk for en saadan Salousti her; det kunde være, at denne Salousti rammer den Bedkommende selv. Hvad angaar det Spørgsmaal, som her ligger for, da hørte jeg med Interesse paa det Foredrag, det ærede Medlem for Kjøbenhavns 6te Valgkreds (Gad) holdt. Jeg betvivler ikke, at hans Tal ere rigtige; men jeg vil sige med Hensyn til For-øgelsen af Befolkningen, at denne ingenlunde er et Bevis, der uden nærmere Begrundelse kan an-sføres for en Byes tiltagende Velstand. Der er ingen Tvivl om, at større Fabriker i det Hele taget ere Befordrere af en Byes Omsætning o. s. v. saaledes i Almindelighed; men naar en By ikke har en tilsvarende Opvæxt i andre Forretninger, saa kunde ogsaa den Tid komme, at Fabrikerne kunne blive den forfærdeligste Plage, thi saadanne Fabriker

ere jo oftest anlagte paa Forsøg, og man har altsaa ikke nogen Borgen for, at de ville staa sig; det er ikke noget fuldt paalideligt Grundlag for en Byes Udvilling at bygge paa. Med Hensyn til Assurancesummerne vil det ærede Medlem vist indrømme mig, at Forandringen i Pengepriserne er en gyldig Grund til en ikke uvæsentlig For-højelse af Assurancesummerne, og at man maa opføre Assurancesummen efter de Priser, som det vil koste at opføre Bygningerne igjen, er jo en Selvfølge; men derfor er det ingenlunde givet, at disse Bygninger ere dette værd i Handel og Wandel, langfra. De, der engang bo der og skulle leve og støtte deres Næring paa ved-kommende Sted, maa bruge det Apparat, der er nødvendigt, nemlig Bygningerne, selv om de give en nok saa ringe Procent i Forretningen. Men det kan ingenlunde siges, at den, der har en Bygning til en saa og saa stor Assurancesum, derved har en til denne Assurancesum svarende Indtægt i Forretningen, og det er det, hoorpaa det kommer an. Dmtoivtes kan det jo ikke, at vi, begrundet i sørgelige Forhold ved Fredslutnin-gen have været haardere mod Ribe end mod nogen anden Stad, og at Ribe By ved at miste de 2 Trediedele eller maasse de 3 Fjerdedele, men ialtfald de 2 Trediedele af sit Opland, derved har lidt væsentlig, tror jeg ikke, at Nogen tør vove at staae op her og negte. Hvad dette lille Lov-forslag angaar, forstod jeg ikke rigtig det ærede Medlem fra Ribe (B. Holm). Det syntes at skinne igennem, at han gjerne vilde have mange Love, men dog ikke vilde stemme for dette Forslag. Det synes mig, at det ærede Medlem skulde stemme for, hvad han kunde faae. Hvis han stemmer imod, hvad han kan faae, synes det ikke at tyde paa, at han vil have Mere. Lad os se de andre Love, som det ærede Medlem vil have igennem; er det af den Slags Ting, som man kan kalde „løbende Forretninger“, som ikke virke forstyrrende til den ene eller anden Side? Der er vist ingen af os, der har sagt, at saadan en lille Lov ikke skulde kunne smutte igennem. Vi have jo fornylig stemt for Indfødsretsloven. Der er jo, hvor fint saa Soldet er, altid noget Støv, der gaar igennem. Det veed det ærede Medlem som Landmand meget godt, at der er. (M. P. Jensen: Det er Lidkjøb). Det er Lidkjøb, siger det ærede Medlem, ja, saadan omtrent kunne vi kalde det, men det er ogsaa opmuntrende engang imellem at faae Lidkjøb; thi det faar man ikke ved alle Handeler, saa det at faae det engang uden Handel er opmuntrende. Jeg vil sige med Hensyn til dette Forslag, at jeg betragter det ikke faktisk som nogen væsentlig Støtte for Ribe By, og jeg vil sige for mit Bedkommende, at jeg har min Stilling med Hensyn til vort Forhold til Ribe fuldstændig forbeholdt, hvad enten man stemmer for dette Forslag eller ikke. Der kan komme Forhold, under hvilke det kan være rime-